

[Annette Just]

holdsvi den 23. april 1990 og i foråret 1990 demokratisk valgte regeringer, der ikke er kommunistiske, og det var første gang siden 1931, at der var afholdt frie valg.

Den 19. maj 1991 besluttede 93,27 pct. af befolkningen i Kroatien gennem et referendum, at Jugoslavien kun kan bestå i form af en union af suveræne stater. Det vil sige, at der i dag foreligger et overvejende flertal i den kroatiske befolkning for, at Kroatien skal sikres selvstændighed.

Det samme viste sig ved folkeafstemningen i Slovenien; der var et meget bredt folkeligt ønske om uafhængighed af Jugoslavien. Denne gang var det 93,3 pct. af befolkningen, der stemte for uafhængighed.

Men hvad er det værste tænkelige scenario? Hvis man skal drage det såkaldt værste tænkelige scenario ind i betragtninger om krigen i Jugoslavien, er det ikke svært at forestille sig, at Kosovo vil blive draget ind i konflikten. Hæren i Albanien er i alarmberedskab, klar til at beskytte albanerne i Kosovo. Forestillingen om, hvordan situationen derefter vil udvikle sig, er meget uhyggelig.

At første verdenskrig begyndte i Sarajevo, der er hovedstaden i Bosnien, som også ønsker selvstændighed, er en uhyggelig påmindelse om, hvor galt det kan gå, hvis spændingerne ikke håndteres rigtigt.

Jugoslaviens naboland er på vagt. En jugoslavisk MIG-jager er flygtet til Østrig. Der er faldet granater i Ungarn, som kritiserede den serbiske behandling af det ungarske etniske mindretal, og situationen i Makedonien er også optrappet. Grækenland, Bulgarien, Albanien og Serbien lurer på hinanden i Makedonien. Det stalinistiske urocenter i Europa, er det det, man ønsker?

Hvis man skal anskue udviklingen i Østeuropa under ét, må man sige, at Østeuropa generelt har bevæget sig mod tilstande med demokrati og fri markedsøkonomi. De revolutioner, der udspillede sig i Østeuropa, er stort set alle foregået under rolige og fredelige omstændigheder. Dette billede forstyrrer borgerkrigen i Jugoslavien. Serbien er ikke interesseret i at give de andre republikker selvstændighed og frihed. Serbien ønsker i stedet at foretage en blodig undertrykkelse af de republikker, der ikke ønsker at underordne sig Serbiens magtudøvelse. I den sammenhæng er det meget vig-

tigt, at vi gør os klart, at på lang sigt er det uhyre farligt, hvis Serbien får lov til at eksistere som undertrykker af de andre republikker i Jugoslavien. Milosevic er jo trods sit partis navneforandring og sit demokratiske valg – han blev faktisk valgt med 65 pct. af stemmerne – den sidste stalinist i Europa. Under et valgmode i Beograd i december 1990 talte Milosevic ved et folkemøde, hvor der deltog 100.000 serbere. Ved dette valgmode præsenterede Milosevic den store serbiske drøm, idet han talte under et banner med teksten »Død over albanerne«. Dette er vel ret sigende for hans respekt for andre folkeslag. Og det er det, man ønsker her i Folketinget at gå med på.

En handelsblokade, som man ønsker fra EF's side, vil ikke kunne blive effektiv førend i løbet af et halvt års tid. En handelsblokade vil ikke stoppe den serbiske rustningsindustri i fortsat at producere. Serbien bygger selv tanks, og det bygger selv artilleri og nogle ret primitive MIG-jagere.

Da de serbiske bombeangreb blev optrappet fredag den 8. november, blev det skønnet, at optrapningen skete som en protest mod, at EF-landene på et møde i Rom vedtog at straffe Jugoslavien, herunder først og fremmest Serbien, ved en række økonomiske sanktioner. Derfor – hvis EF's handelssanktioner ikke udvides med FN-sanktioner, der rammer leverancer af olie, kul og stål til den serbiske våbenindustri, er handelssanktionerne overhovedet intet værd, men derimod til skade for de frie demokratier, der er ved at opstå i de tidligere så totalitære regimer.

Lad dog Danmark blive banebrydende endnu en gang! Vis omverdenen, at Danmark respekterer frie, demokratiske valg!

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udenrigsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.